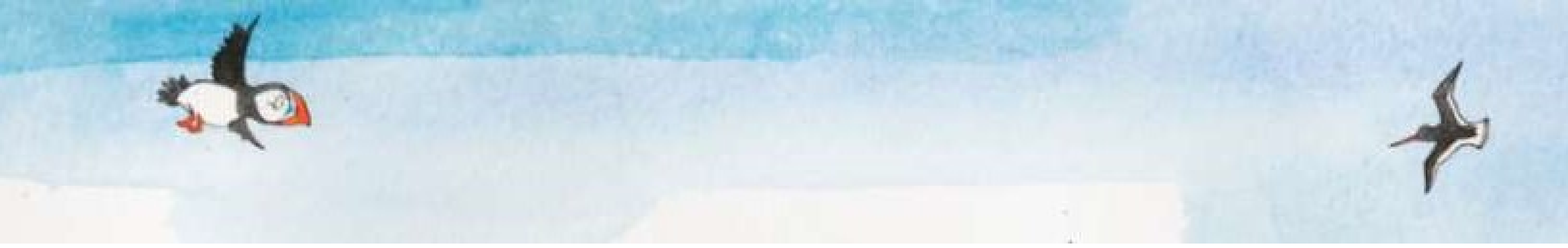

Kærleiki

Næmingabók, síða 31-37

Førleikar

- At lesa samfelagsfakligar tekstir. At samanbera og meta um samfelagsfakligar tekstir.
- At lesa og endurgeva einfaldar hugtaksmyndlar. At knýta hugtaksmyndlar til kvantitativa og kvalitativa vitan.
- At eygleiða einfaldar samfelagsligar samanhangir í nærumhvørvinum. At gera kanningararbeiði úti í samfelagnum, har smærri einfaldar samrøður ella spurnakanningar verða nýttar.

Tað finnast ymiskar stereotypur av kærleika, millum annað agape, philia, eros og storge. Hesar kunnu setast upp í eina talvu:

Agape: Stóri, andaligi kærleikin. Djúpur, altfevnandi kærleiki. Ósjálvsøkin kærleiki uttan fyrivarni ella treytir. Kærleiki, ið gevur uttan at vænta nakað afturfyri. Gevur, tí hann ikki kann lata vera. Kærleikin, ið foreldur kenna fyri síni børn. Kærleikin, sum vit øll langtast eftir og vilja fevnast av. Fyri trúgvandi eisini tann kærleiki, ið Gud elskar menniskju við og sum trúgvandi elska Gud við.	**Philia:** Sinnisligi kærleikin, har man gevur og tekur. Kærleikin, har man livir í einum javnbjóðis forholdi við vinur og onnur, man kennir seg knýttan at. Heil samfeløg kunu eisini liva í philia. Philia snýr seg um reinlæti, trúnað og atlit. Hann snýr seg um javnvág millum at geva og taka. Tað er vanliga ein kærleiki uttan kropsliga handling bæði millum familjulimir, vinir og elskandi.
Eros: Erotiski og romantiski kærleikin. Atdráttarmegi, langtan í mánaskini og mussir eina ljósa summarnátt. Kærleikin til mannin/kvinnuna, sum vit eru par við. Forelskilsið og langa samlívið. Kærleikin, ið minnir um okkum um Hollywood-filmar. Eros er eisini ynskið um kropsliga og kynsliga samveru.	**Storge:** Familjukærleikin. Tøttu bondini, ið ikki kunnu slítast, um man er saman ella burturstaddur. Serliga foreldakærleikin at sínum børnum, kærleikin, ið heldur líkamikið hvat barnið hevur gjørt ella stendur fyri. Eisini onnur familjubond eru fevnd av storge. Hesin kærleikin kann ikki loysast, men er bundin í allar ævir, eisini hóast kærleikin ikki verður endurgoldin.

Finnið ymiskar føroyskar kærleikssangir í songbókum, sálmabókum ella á Netinum. Hvørji sløg av kærleika umtala teir? Tit kunnu byrja við dømunum Eros og Blóman.

Eros (Frændur) Vilt tú ikki sita her eina løtu nú hjá mær, so eg kann kína og kyssa teg og vera tær so nær. Nú býurin skjótt sova skal, og myrkrið biður góða nátt, legg teg bara her so væl, fevn og kroyst mín kropp. Vit gloyma dagsins strev. Í morgin er aftur frídagur, og Eros so loyndarfullur lær, bara hann okkum sær. Nú sólin sendir geislar inn í eina lítla lon so veik. Har liggja tvey saman ballað skinn eftir ástarleik. Um vit gloyma dagsins stríð, geva hvørjum øðrum tíð. Kann Eros ikki halda frí? Tað leggur hann einki í. Tú mást ei fara heim í kvøld. Verð nú her hjá mær, so eg kann merkja tín mjúka kropp heilt nær at mær.	**Blóman** (Poul F. Joensen) Fagra blóma, tú sum prýðir fjallatindar, berg og skørð, bø og ong og grønar líðir, hvat er fagrari á jørð? Eina blómu tó eg kenni, fagrast hon av øllum er, sjálvt ei rósan líkist henni, tað er hon, eg valdi mær. Blómur spretta móti vári, følna tá íð heystið er. Mín hon blóma man alt árið, sjálvt um kalt og kavi er. Einaferð hon bert kann blóma, følnar hon, eg følni við. Fylgja skal eg blómu míni til tann síðsta hvíldarfrið.